

[Hølvæg Petersen.]

givet om, at ministeren vil medvirke til at øge mulighederne.

Jeg vil gerne gøre en enkelt supplerende bemærkning om arbejdsopgaverne, en bemærkning, som skal ses på baggrund af den debat, der er ført her i landet i den senere tid om Norden og NATO. Jeg mener, at hele spørgsmålet om de forudsætninger, der knytter sig til vort medlemskab af NATO, forudsætningerne taget i bredeste betydning, i den kommende tid må underkastes nærmere undersøgelser. Jeg håber, ministeren og regeringen vil være enig heri, og henstiller, at man som en af de første opgaver, der tages op som led i en udvidet forskerindsats, interesserer sig for dette problem. Der er allerede på forskellig måde taget initiativer i andre nordiske lande, og Danmark må ikke stå uden for dette arbejde. Tværtimod burde der skabes mulighed for, at vi aktivt kan gå ind i et nordisk samarbejde om en undersøgelse af Nordens sikkerhedspolitiske problemer. Hvad vi end mener om Danmarks stilling til NATO, så må vi alle være interesserede i at få tilvejebragt den størst mulige klarhed over problemerne — og problemer er der. Det nytter ikke at tale om NATO som noget én gang givet, der ikke er underkastet ændringer.

Lad mig endelig understrege, at undersøgelserne naturligvis ikke skal føre til, at forskerne stiller forslag om, hvilke skridt Danmark til sin tid skal tage. Hvad det drejer sig om, er at fremskaffe materiale til grundig belysning af udviklingen og de muligheder, vi står over for i 1969. Et led i undersøgelserne må være de muligheder, der foreligger for et nordisk forsvarsforbund.

Jeg henstiller som sagt dette til ministerens og regeringens overvejelse.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af forhandling om statsministerens redegørelse ved folketingsårets åbning.

(Foregående forhandling findes i tidenden sp. 93 og 171).

Forhandlingen genoptoges.

Erik Kragh: Når jeg har bedt om ordet, så er det i anledning af det ærede medlem hr. Baunsgaards indlæg i går om udenrigspolitiske og sikkerhedspolitiske betragtninger. Jeg for mit vedkommende var ærlig talt noget skuffet over det, det ærede medlem sagde, og jeg vil tro, at der også er andre, der er skuffede.

Det ærede medlem efterlyste en grundig undersøgelse af vore udenrigspolitiske muligheder fremover. Det er klart, at det kan vi alle være enige i, men det ærede medlem drog i og for sig på forhånd konsekvensen af denne undersøgelse. Jeg tillader mig at citere nogle få af det ærede medlem hr. Baunsgaards udtalelser i går. I forbindelse med nedsættelse af tjenestetiden sagde han, at vi bygger på en forældet tankegang om, at vi skal have et så og så stort beredskab, og det hænger sammen med en ikke længere eksisterende forudsætning; vi må have en for vanetænkning frigjort udenrigspolitik. Det vil i virkeligheden sige — hvis man forstår det rigtigt — at vi altså må se væk fra dette med NATO, at tiden er løbet fra NATOs eksistens og berettigelse.

Dette giver mig anledning til at sige et par ord om NATO og om afspændingen, for den opfattelse, at vi har en afspænding, går jo mere og mere igennem den offentlige debat. Det, vi må bygge vor fremtidige sikkerheds- og forsvarspolitik på, er kendsgerninger og ikke ønsketænkning eller fornemmelser.

Spørgsmålet er så, om vi har en afspænding. Dertil må man vel svare, at vi afgjort har en meget mere afspændt tilstand og afspændt atmosfære, end vi havde under Cubakrisen og i årene helt tilbage til 1945. Der er blevet en helt anden tone mellem vest og øst. Der er blevet gennemført en lang række foranstaltninger af positiv karakter. Jeg tænker ikke alene på prøvestop-aftalen og erklæringen om ikke at sætte kernevåben på satellitter eller den direkte fjernskriverforbindelse mellem Kreml og Det Hvide Hus, men jeg tænker også på østblokkens løsnelse. Det er ikke længere russiske statholdere, der sidder i de østeuropæiske lande, når man ser bort fra Østtyskland — Ulbricht er den sidste